

Burgemeester & wethouders

Datum 14 november 2023

Onderwerp

Aanbesteding inloopvoorziening voor dak- en thuislozen 2023 en 2024

Wij willen

Dak- en thuislozen in Hoogeveen in beeld krijgen, passende opvang bieden en toeleiden naar zelfstandig wonen.

Wij besluiten

1. De exploitatie van de inloopvoorziening voor dak- en thuislozen conform wet- en regelgeving via een Europese aanbesteding in de markt te zetten met ingang van 2025.
2. Met toepassing van artikel 2 van de 'Beleidsregels inkoop en aanbesteding 2022' de exploitatie van de inloopvoorziening voor dak- en thuislozen voor de jaren 2023 en 2024 enkelvoudig onderhands te gunnen aan het Leger des Heils. Dit op basis van bijgaande 'Opdracht aanbesteding inloopvoorziening voor dak- en thuislozen 2023 en 2024'.

Want

- 1.1 *Meerdere aanbieders zijn geïnteresseerd in de exploitatie van de inloopvoorziening.*
Dit blijkt uit een marktverkenning.
- 1.2 *Het is gewenst om de inloopvoorziening voor minimaal 4 jaren in te kopen.*
De huisvesting van de inloopvoorziening wordt geregeld door de exploitant. Het verwerven en inrichten van passende huisvesting vraagt om investeringen. De opdrachtduur moet voldoende lang zijn om de investeringen terug te verdienen. Daarnaast is continuïteit van de voorziening voor deze kwetsbare doelgroep van bijzonder belang. Een opdrachtduur van meer dan 3 jaren overschrijdt de drempelwaarde voor Europees aanbesteden (€750.000).
- 2.1 *We beschikken thans niet over de benodigde informatie om een langjarige aanbesteding uit te voeren.*
Op dit moment laat centrumgemeente Assen een doelgroepenanalyse uitvoeren naar de behoefte aan voorzieningen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de regio en de verdeling over de regio. Deze doelgroepenanalyse kan consequenties hebben voor de diensten die we moeten inkopen en de bekostiging van de inloopvoorziening. Zo is het mogelijk dat uit het onderzoek blijkt dat ook nachtopvang wenselijk is. In dat geval moeten we ook deze (kostbare) dienst erbij inkopen. Ook is het mogelijk dat de doelgroepenanalyse uitwijst dat naar verhouding weinig dak- en thuislozen van de voorziening gebruik maken en veel andere kwetsbare inwoners. Dit kan voor centrumgemeente Assen aanleiding zijn om een substantieel hogere bijdrage van de gemeente Hoogeveen te vragen. Het College zal dan moeten besluiten of zij bereid is deze hogere bijdrage te betalen. Voor meerjarige aanbesteding is het essentieel om te weten welke diensten moeten worden aanbesteed en of en hoe deze worden bekostigd. Deze informatie hebben we nu nog niet.
- 2.2 *De tijd tot 31 december 2024 is nodig om de aanbestedingsprocedure te doorlopen en de uitvoering voor te bereiden.*
Eind 2023 zijn de uitkomsten bekend van de doelgroepenanalyse. In de eerste

- helft van 2024 zal centrumgemeente Assen samen met de regiogemeenten de onderzoeksresultaten verwerken in beleid. Dat betekent dat pas in de loop van 2024 het aanbestedingsproces kan worden opgestart. Het doorlopen van een volledige aanbestedingsprocedure duurt zeker 4 tot 6 maanden. Bij de marktconsultatie hebben geïnteresseerde aanbieders aangegeven ongeveer een half jaar voorbereidingstijd nodig te hebben (los van de huisvesting).
- 2.3 *Het college kan op grond van artikel 2 van de 'Beleidsregels inkoop en aanbesteding 2022' afwijken van de beleidsregels.*
Volgens de beleidsregels zou bijgaande opdracht meervoudig onderhands moeten worden aanbesteed waarbij minimaal 3 en maximaal 5 offertes worden opgevraagd. Meervoudige aanbesteding is thans niet reëel (zie 2.2).
- 2.4 *De continuïteit van opvang moet geborgd zijn.*
De inloop voor dak- en thuislozen is een belangrijke basisvoorziening voor inwoners van Hoogeveen en omgeving. Het is een vangnet voor inwoners die niet (meer) beschikken over een eigen woonruimte.
- 2.5 *Het Leger des Heils is in staat om een kwalitatief goede inloopvoorziening aan te bieden.*
De inloopvoorziening voor dak- en thuislozen wordt al jaren geëxploiteerd door het Leger des Heils. We zijn tevreden over de dienstverlening. De doelstellingen en resultaten die we nastreven met de inloopvoorziening worden ruimschoots gehaald.

Maar

De planning voor de nieuwe inkoop is ambitieus. Vertraging in oplevering van de resultaten van de doelgroepanalyse of in de regionale besluitvorming kan leiden tot een langere doorlooptijd. Het risico bestaat dat dan de ingangsdatum van de nieuwe contractperiode opschuift naar medio 2025 of 1 januari 2026.

Achtergrond

1 februari 2010 is de inloopvoorziening voor dak- en thuislozen geopend. De voorziening wordt geëxploiteerd door het Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg Noordoost. De voorziening is gehuisvest aan de Schutstraat 42 en gekoppeld aan de kledingwinkel van het kerkgenootschap van het Leger des Heils.

De inloopvoorziening is tot stand gekomen naar aanleiding van een inventarisatie van de problematiek van dak- en thuisloosheid in Hoogeveen. Uit die inventarisatie bleek dat er hooguit 30 personen in Hoogeveen tot de doelgroep behoren. Het gaat dan vooral over thuislozen die "logeren" bij familie en bekenden. Gezien de beperkte omvang van de groep is gekozen voor een kleine huiskamerachtige inloopvoorziening en een regeling voor nachtopvang elders in Drenthe. Uitgegaan werd van een bezoekersaantal van ongeveer 10 per dag.

De inloopvoorziening is nodig om goed zicht te krijgen op de omvang en behoeften van de groep dak- en thuislozen. Verder is voor deze groep een rustpunt nodig, waar men regelmaat kan vinden en waar voorzieningen zijn voor eerste levensbehoeften (drinken, eten, douche e.d.) alsmede sociale en zorgvoorzieningen. Ook kunnen dak- en thuislozen als ze voldoen aan strikte regels een briefadres krijgen. Het uiteindelijke doel is de dak- en thuislozen toe te leiden naar zelfstandig wonen via de bestaande voorzieningen zoals Interwonen.

De inloopvoorziening had in 2022 gemiddeld 27 bezoekers per dag. Over het hele jaar waren er 65 unieke bezoekers, waarvan 11 dak-/thuisloos. 6 mensen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een postadres te krijgen om een uitkering te kunnen aanvragen.

Voor de exploitatie van de inloopvoorziening voor dak- en thuislozen heeft de gemeente Hoogeveen meerdere overeenkomsten gesloten:

1. een 'Overeenkomst inrichting en beheer inloopvoorziening dak- en thuislozen Hoogeveen' gesloten met centrumgemeente Assen. Hierin staat dat Hoogeveen in opdracht van Assen het beheer regelt van de inloopvoorziening en daarvoor een vaste financiële bijdrage van Assen ontvangt;

2. een 'Overeenkomst voor het beheer van een inloopvoorziening voor dak- en thuislozen' gesloten met het Leger des Heils waarin wij de exploitatie van de voorziening opdragen aan het Leger des Heils. Deze overeenkomst is geëindigd op 1 januari 2023.

De oude overeenkomst met het Leger des Heils kan niet worden verlengd. Dat betekent dat de diensten opnieuw moeten worden aanbesteed. De officiële procedure is dat deze opdracht wordt gegund via een meervoudige onderhandse aanbesteding.

Ten behoeve van rechtmatig inkopen en aanbesteden zijn we vóór de zomer van 2022 gestart met een marktconsultatie, gericht op het inzichtelijk krijgen van de kansen en mogelijkheden in de markt. Uiteindelijk heeft alleen de huidige partij een bijdrage geleverd aan de marktconsultatie en laten weten interesse te hebben in een mogelijke aanbesteding. Vanuit rechtmatigheid is besloten om alle aangeschreven partijen nogmaals expliciet te vragen of zij voornemens zouden zijn om in te schrijven op een aanbesteding. Hierop hebben uiteindelijk, naast de huidige partij, twee partijen eind 2022 aangegeven interesse te hebben. Het was toen niet meer mogelijk om de inkoopprocedure af te ronden vóór 1 januari 2023.

Begin 2024 hebben centrumgemeente Assen en de regiogemeenten besloten om een doelgroepenanalyse uitvoeren naar de behoefte aan voorzieningen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de regio en de verdeling over de regio. Deze doelgroepenanalyse kan consequenties hebben voor de inloopvoorziening voor dak- en thuislozen in Hoogeveen en de diensten die de inloopvoorziening aanbiedt en de bekostiging van de inloopvoorziening. Het is daarom gewenst de uitkomsten van deze analyse mee te nemen in de aanbesteding.

Inkoopperspectief

De 'Overeenkomst voor het beheer van een inloopvoorziening voor dak- en thuislozen' liep tot en met 2022 en kon niet meer worden verlengd. De contractduur was destijds gebaseerd op de voorgenomen splitsing van de centrumregio beschermd wonen/maatschappelijke opvang die zou plaatsvinden met de start van de landelijke doorcentralisatie van beschermd wonen.

In de loop van 2022 is een inkooptraject gestart. Uit een marktverkenning kwam naar voren dat er meerdere partijen geïnteresseerd zijn in deze opdracht. Er is geen sprake van crisis of spoedeisende omstandigheden. Er zijn verder geen bijzondere omstandigheden aan te geven waarom voor 2023 en 2024 niet aanbesteed had hoeven te worden. Een aanbesteding afronden voor 1 januari 2023 is echter niet gelukt. Gezien het feit dat we de resultaten van het lopende doelgroepenonderzoek nog afwachten en dat we rekening moeten houden met een implementatietijd van een dergelijke voorziening kan een nieuwe overeenkomst niet vóór 1 januari 2025 ingaan.

Het college van Hoogeveen kan besluiten om de opdracht toch rechtstreeks te gunnen aan het Leger des Heils om zo de continuïteit van de voorziening te waarborgen totdat een meervoudig onderhandse aanbesteding is doorlopen en implementatie heeft plaatsgevonden. In dat geval zijn volgende risico's van toepassing:

- we weten niet of we de beste prijs/kwaliteitverhouding realiseren voor deze opdracht;
- we kunnen klachten krijgen uit de markt omdat partijen het niet eens zijn met de rechtstreekse gunning, temeer nu ook andere marktpartijen interesse hebben getoond;
- we hebben geen zekerheid of de motivering voor het rechtstreeks gunnen inhoudelijk een eventuele rechterlijke toets kan doorstaan.

Het risico op 'financiële onrechtmatigheid' is klein.

De financiële gevolgen zijn

In 2023 betalen we voor de inloopvoorziening €235.000,-. De bijdrage van de gemeente Assen hieraan bedraagt €225.000. Hoogeveen betaalt zelf €10.000. Hiervoor is budget beschikbaar in de programmabegroting 2024-2027.

Alternatieven

Het alternatief is om direct de aanbesteding op te starten. Dit is niet wenselijk zie argumenten.

Communicatie

De Raad wordt geïnformeerd via de besluitenlijst van B&W.

Bijlagen

'Opdracht aanbesteding inloopvoorziening voor dak- en thuislozen 2023 en 2024'